

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	11
WPROWADZENIE HISTORYCZNE DO NOWEJ EPOKI ŚWIATA ARABSKIEGO XIX-XX W . . .	17
1. Spojrzenie w przeszłość	17
2. Wydarzenia polityczne na obszarze arabskim w XVI - XVIII w. i pierwsze próby zrzucenia jarzma osmańsko-tureckiego.....	22
Liban-Syria w walce o niezależność w okresie XVI - XVIII w. - Muhammad ibn 'Abd al-Wahhab i ciężenie Arabii do niezależności. — 'Ali bej i jego walka o niezależność Egiptu.	
3. Przeobrażenia polityczne i kulturalne na arabskim Wschodzie w XIX i na po czątku XX w	29
Muhammad 'Ali, niezależny władca Egiptu. — Dalsze osłabienie imperium osmańskiego, okres reform i wzrost wpływów państw europejskich na arabskim Wschodzie. — Zmiana sytuacji w Syrii i Libanie w drugiej połowie XIX w. — Rozwój wydarzeń politycznych na obszarze Arabii w drugiej połowie XIX w. — Ewolucja polityczna Egiptu (wraz z Sudanem) w drugiej połowie XIX i na po czątku XX w.	
4. Sytuacja w krajach Maghrebu w XIX i na początku XX w	39
5. Budzenie się arabskiej świadomości narodowej i pojawienie się idei nacjonalizmu arabskiego w Syrii, Libanie, Iraku i Egipcie.....	40
6. Świat arabski w czasie I wojny światowej i w okresie międzywojennym: rola Anglii i Francji oraz powstanie pierwszych niepodległych państw arabskich. . .	47
Arabia: współzawodnictwo Haszymitów i Satdytów; powstanie nowych państw — królestwa Hi-dżazu, imamatu Jemeru i Arabii Saudyjskiej. — Nowe formacje krajów arabskich na obszarze „Żyznego Półksiężycy”: Syrii, Libanu, Iraku, Transjordanii oraz Palestyny, pod mandatami Francji i Anglii. — Dr. • do wolności Egiptu.	
7. Druga wojna światowa i ukształtowanie się świata arabskiego w drugiej poło wie XX w	59
Uzyskanie niepodległości przez kraje „Żyznego Półksiężycy”. — Powstanie niepodległych państw arabskich Maghrebu po II wojnie światowej.	
8. Jednolitość w różnorodności świata arabskiego drugiej połowy XX w	66
Podział i różnorodność świata arabskiego w 70-tych latach XX w. - Problem jedności świata arab- skiego w drugiej połowie XX w.	

Część pierwsza

NOWA LITERATURA ARABSKA — XIX I POCZĄTEK XX W.

NARODZINY NOWEJ LITERATURY ARABSKIEJ I JEJ ELEMENTY KONSTITUTYWNE: TRA DYCJE RODZIME I WPŁYWY EUROPEJSKIE	75
--	----

Rodzime tradycje literackie Arabów	76
1. Tradycje arabskiej literatury klasycznej.....	76
2. Tradycje arabskiej literatury ludowej.....	81
3. Literatura arabska w czasach niewoli pod okupacją osmańsko-turecką w XVI - XVIII w	89
Literatura klasyczna. — Literatura o charakterze ludowym w języku klasycznym. — Literatura ludowa dialektalna.	
4. Zapowiedź nowoczesnej kultury i literatury arabskiej w XVII - XVIII w. na obszarze Syrii-Libanu	94
II. Wpływy kultury europejskiej i ich znaczenie dla kształtowania się nowej literatury arabskiej	100
1. Odrodzenie kulturalne Egiptu w epoce Muhammada 'Alego	100
Misje szkoleniowo-naukowe. — Tłumaczenia podręczników i dzieł naukowych. Madrasat al-alsun. — Drukarnie. — Początki prasy arabskiej w Egipcie. — Nowe piśmiennictwo filologiczne historyczne i popularnonaukowe.	
2. Panowanie chedywa Isma'ila. Sytuacja kulturalna i literacka w Egipcie	112
Drukarnie i prasa. — Rozwój szkolnictwa: szkoły państwowe, prywatne, powstanie instytucji naukowych. — Rozwój prasy i publicystyki kulturalno-literackiej. — Tłumaczenia i ich znaczenie dla rozwoju języka arabskiego i literatury.	
3. Odrodzenie kulturalne w regionie geograficznym syryjskim: Syrii, Libanie i Palestynie	121
Szkoły misji religijnych katolickich i protestanckich. — Rozpowszechnienie się literatury francuskiej w oryginale i arabskich przekładach. — Pojawienie się prasy arabskiej. — Inne wpływy kulturalne europejskie.	
4. Sytuacja kulturalna Iraku w XIX w. — Wpływy europejskie i wpływy kulturalne krajów arabskich. Początki nowoczesnego szkolnictwa. Pierwsze gazety i czasopisma arabskie	134
Szkoły i oświata, zapowiedź odrodzenia kulturalnego. — Drukarnie i czasopisma.	
5. Sytuacja na arabskim Zachodzie, tzw. Maghrebie, w XIX w.....	137
kształtowanie się nowej literatury arabskiej w XIX i na początku XX w. piśmiennictwo arabskie w dawnym stylu i krystalizowanie się nowych form literackich — literatury pięknej.....	139
I. Ogólna charakterystyka powstającej w XIX i w początkach XX w. nowej literatury arabskiej — literatury arabskiej epoki oświecenia	139
II. Pierwsze stadium nowej literatury arabskiej: historiografia, opisy podróży, prace popularnonaukowe, dzieła filozoficzne oraz poezja w postaci tradycyjnej	145
1. Początki nowoczesnego piśmiennictwa arabskiego w Egipcie. Rola al-Azharu . . .	145
Muhammad 'Abduh i „modernizm muzułmański” w Egipcie oraz jego znaczenie dla odrodzenia życia kulturalnego i literatury.	
2. Początki nowej literatury arabskiej w Libanie i Syrii: kroniki historyczne i studia filologiczne, poezja ludowa i poezja klasyczna, tradycyjne <i>opowiadania-makamy</i> i początki nowoczesnego opowiadania i noweli	154
Nasif al-Jazidzi, filar tradycji. — Butrus al-Bustani, pionier odnowy. — Inni wybitni pisarze tego okresu w Syrii i Libanie.	
3. Emigracyjna twórczość literacka i publicystyczna pisarzy egipskich i syryjsko-libańskich (do 1880 r.).....	172
Rizk Allah Hassun. — Faris asz-Szidjak.	

. Początki nowej literatury arabskiej w Iraku: piśmiennictwo religijne prozą i wierszem, tradycyjna poezja panegiryczna, opisy podróży	178	
Dalsze stadium rozwoju nowej literatury arabskiej w końcu XIX i na początku XX w.: krystalizowanie się nowych form literackich i pierwszych szkół	185	
1. Początki nowego teatru arabskiego i dramaturgii w Syrii i Egipcie w XIX w	186	
2. Arabska powieść historyczna w Syrii i Egipcie — jej główni przedstawiciele. .	197	
3. Pierwsze próby arabskiej powieści społeczno-obyczajowej		209 209
4. Szkoła literacka syryjsko-amerykańska i jej znaczenie dla nowej literatury arabskiej	216	
5. Początki nowoczesnego opowiadania, noweli i eseju.....	220	
6. „Moderniści egipscy” — nowa arabska szkoła literacka,	224	

Część druga

WSPÓŁCZESNA LITERATURA KRAJÓW ARABSKICH DO LAT 70-TYCH XX W.

POEZJA	231
Egipt	² 31
I. Szkoła tradycyjna	² 32
II. Kształtowanie się nowych form.....	249
1. Poezja intuicyjna grupy „Dywanu”	
2. Nurt romantyczny	260
Chalil Mutran. — Poeci Stowarzyszenia „Apollo”.	
3. Nowa szkoła (1950-1970).....	293
Irak	303
I. Szkoła tradycyjna	303
II. Szkoła modernistyczna	335
Region syryjski: Syria i Liban	347
I. Szkoła tradycyjna	347
II. Nurt romantyczny	355
III. Nowa szkoła w ooezji syryjskiej	362
1. Sulajman al- ^c A, a romantycy i przedstawiciele nowej szkoły.....	362
2. Wybitni rt - dstawiciele nowej szkoły w poezji syryjskiej	363
IV. Współ- ^aa poezja w Libanie.....	373
Jordania i Palestyna	384
1. Poeci „pokolenia walki”	386
2. Poeci lirycy	390
3. Mustafa Wahbi at-Tall, narodowy poeta jordański	391
4. Wybitni poeci pokolenia po r. 1948	392
Fadwa Tukan i Salma al-Chadra al-Dżujusi, jordańskie poetki awangardowe	395
6. Poezja okupowanej Palestyny	397
Sudan	404
I. Nurt tradycyjny.....	404
H. Nurt romantyczny	407
III. Nurt realistyczny.....	416

PROZA	423
Egipt	423
I. Nowela i opowiadanie . . .	427
1. Życie i twórczość Mahmuda Tajmura.....	428
2. Nurt romantyczny w nowelistyce Mahmuda Tajmura.....	430
3. Nurt realistyczny	432
4. Nurt egzystencjalizmu egipskiego	446
5. Egipski neorealizm	455
II. Powieść	461
1. Powieść społeczno-obyczajowa o tematyce wiejskiej	462
2. Społeczno-obyczajowa powieść mieszczańska.....	473
3. Sentymentalne romanse obyczajowe.....	486
4. Powieść autobiograficzna	490
5. Powieść biograficzna	491
Irak	492
I. Nowela, opowiadanie.....	494
1. Nurt romantyczny	494
2. Nurt realistyczny	501
3. Nurt symboliczny	519
4. Egzystencjalizm	521
II. Powieść	523
1. Powieść dydaktyczna	524
2. Powieść historyczna.....	526
3. Powieść fantastyczna	528
4. Powieść społeczno-obyczajowa.....	529
5. Powieść psychologiczna. „.....”	532
6. Romans obyczajowy.....	533
Liban	533
I. Pierwszy okres prozy libańskiej (1920 -1930)	535
H. Drugi, „złoty”, okres prozy libańskiej	535
III. Trzeci okres — kierunki w prozie libańskiej po II wojnie światowej	539
Syria	546
1. Powieść romantyczna	546
2. Nowela i opowiadanie romantyczne	549
3. Opowiadanie o tematyce społeczno-obyczajowej	550
4. Nurt realistyczny w prozie syryjskiej po II wojnie światowej	551
Nowela i opowiadanie. — Powieść.	
5. Literatura kierunku „at-tahlili”	556
Jordania i Palestyna	558
Sudan	562
I. Pierwsze stadium noweli i opowiadania sudańskiego	563
II. Drugie stadium prozy — wspomnienia i biografie	565
III. Najnowsza proza Sudanu i jej wybitni przedstawiciele	566
DRAMAT	573
Egipt	573

1. Dramat historyczny i legendarny	573
2. Dramat fantastyczny i baśniowy.....	
3. Dramat filozoficzny.....	586
4. Dramat społeczno-obyczajowy.....,	596
5. Dramat polityczny	608
Irak.....	614
1. Dramat historyczny i legendarny prozą.....	614
2. Poetycki dramat historyczny i legendarny	618
3. Dramat obyczajowy	622
Komedia obyczajowa.....	
4. Dramat polityczny	627
5. Neorealistyczny dramat prozą.....	628
Syria	635
1. Początki teatru	635
2. Okres międzywojenny.....	638
3. Teatr syryjski po II wojnie światowej.....	642
OZNAKI ODRODZENIA LITERACKIEGO NA OBSZARZE ARABII.....	647
Arabia Saudyjska.....	648
I. Poezja	650
1. Klasycyzm	651
2. Romantyzm	652
3. Realizm	653
II. Proza literacka.....	654
III. Wzmianka o literaturze ludowej i dialektalnej.....	658
IV. Pierwszy Kongres Literatów Arabii Saudyjskiej	659
Jemen i Kuwejt	661
ZAKOŃCZENIE.....	664
BIBLIOGRAFIA.....	ggg
INDEKS NAZWISK I TYTUŁÓW.....	675
INDEKS CZASOPISM.....	724